

**BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER
MÜŞAVİRLİĞİ**

Gazete Kupürleri

17.07.2026

HAINLERE KARŞI VATAN NÖBETİ

CORUM

15 Temmuz ihanet gecesinin 10. yıldönümünde Türkiye uyumadı. Meydanlarda omuz omuza sabaha kadar tutulan demokrasi nöbetlerinde FETÖ'cü hainlere lanet yağdı

SIVAS

TÜRKİYE DÜŞMANLARINA GEÇİT YOK

15 Temmuz'da tek yürek olup FETÖ'cü hainlere geçit vermeyen Türk halkı, 10 yıl önce olduğu gibi yine meydanlardaydı. Yediden yetmişe tüm vatandaşlar, ellerinde bayraklarıyla aynı kararlılıkla sabaha kadar demokrasi nöbeti tuttu. Tarihe kara bir leke olarak geçen Türkiye düşmanlarına lanet yağdı.

SELALAR GÖZYAŞLARIYLA DİNLENDİ

AL bayraklı yürüyüşlerde sokaklar mehteranla inledi. Demokrasi kahramanı 253 şehit dualarla anıldı. Gaziler baş tacı edildi. 90 bin camiden eşzamanlı olarak semaya yükselen selalar gözyaşlarıyla dinlendi. Sabah namazında omuz omuza saf tutan milyonlar, ülkenin birlik ve beraberliği için hep bir ağızdan dua etti. 10'DA

**BU MİLLETİN ÖNÜNDE
HİÇBİR GÜÇ DURAMAZ**

BASKAN Erdoğan, ülke genelinde camilerde eşzamanlı sela okunmasına ilişkin sosyal medya hesabından paylaşım yaptı: Şu selalar, göğsü iman dolu bu milletin önünde hiçbir gücün duramayacağını cümle cihana bir kez daha ilan ettişinin sembolüdür. Tüm şehitlerimizin ruhu şad olsun. 11'DE

ANKARA

Hainlerce bombalanan Gölbaşı Polis Özel Harekât Başkanlığı'nda şehit düşen 44 kahraman polisimiz dualarla anıldı.

'ŞU SELALAR, MİLLETİN ÖNÜNDE HİÇBİR GÜCÜN DURAMAYACAĞININ İLANI'

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü'nün 10'uncu yılı dolayısıyla ülke genelinde **camilerde** eşzamanlı sela okunmasına ilişkin sosyal medya hesabından paylaşım yaptı. Erdoğan, NSosyal hesabından yaptığı paylaşımda, "Şu selalar, göğsü iman dolu bu milletin önünde hiçbir gücün duramayacağını cümle cihana bir kez daha ilan edişinin sembolüdür. Tüm şehitlerimizin ruhu şad olsun" ifadelerini kullandı. Erdoğan paylaşımında, İstiklal Marşı'nın, "Bu ezanlar ki şehadetleri dinin temeli, ebedi yurdumun üstünde benim inlemeli..." mısralarının yer aldığı, **camii** minaresinin üzerinde Türk bayrağı bulunan bir görsele de yer verdi.

'TEBRİK EDİYORUM'

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü'nün 10'uncu yılı dolayısıyla yayımladığı mesajında ise, "Bundan 10 sene önce, 15 Temmuz gecesi

milletçe hep beraber muhteşem bir destan yazdık. Elleriinde bayraklarla, dillerinde dualarla, gönüllerinde Türkiye sevdasıyla sokaklara inerek darbecilere meydanları dar eden kadını, erkeği, genci, yaşlısıyla aziz milletimin her ferdine bugün bir kez daha tebrik ve teşekkürlerimi iletiyorum. 'Türkiye'ye zeval gelmesin' diye ellerini semaya açan, seccadelelerini gözyaşlarıyla ıslatan dünyanın farklı ülkelerindeki tüm kardeşlerime de şükranlarımı sunuyorum. FETÖ tamamen bertaraf edilene, her türlü kılığa giren, bu ihanet şebekesinin kökü kurutulana kadar mücadelelerimiz sürecektir" dedi.

**Muhammed
UZUN / SABAH**

15 TEMMUZ DÖNÜM NOKTASI

CUMHURBAŞKANI Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan, Başkent Millet Bahçesi'nde düzenlenen "10. Yılında 15 Temmuz: İrade Bizim, Zafer Bizim" programına ilişkin sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, şunları kaydetti: "15 Temmuz, milletimizin iradesini hiçbir güce teslim etmeyeceğini tüm dünyaya ilan ettiği tarihi bir dönüm noktasıdır. '10. Yılında 15 Temmuz: İrade Bizim, Zafer Bizim' programı vesilesiyle bu eşsiz direnişi bir kez daha saygı ve minnetle andık. Birliğimizden aldığımız gücün, yarınlarımızın en sağlam teminatı olmaya devam etmesini diliyorum."

ANKARA

CÜMLE CİHANA İLAN OLSUN

Bu milletin önünde hiçbir güç duramaz

Başkan Erdoğan, **camilerde** okunan selalarla ilgili, "Şu selalar, göğsü iman dolu milletin önünde hiçbir gücün duramayacağını ilanıdır" dedi.

BAŞKAN Recep Tayyip Erdoğan, 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü'nün 10'uncu yılı dolayısıyla ülke genelinde **camilerde** eş zamanlı sela okunmasına ilişkin sosyal medya hesabından paylaşım yaptı. Başkan Erdoğan, NSosyal hesabından yaptığı paylaşımında, "Şu selalar, göğsü iman dolu bu milletin önünde hiçbir gücün duramayacağını cümle cihana bir kez daha ilan edişinin sembolüdür. Tüm şehitlerimizin ruhu şad olsun" ifadelerini kullandı. Erdoğan paylaşımında, İstiklal Marşı'nın, "Bu ezanlar ki şehadetleri dinin temeli, ebedi yurdumun üstünde benim inlemeli..." mısralarının yer aldığı, **camii** minaresinin üzerinde Türk bayrağı bulunan bir görsele de yer verdi.

00.13'TE SELALAR BAŞLADI

Emine Erdoğan da Başkent Millet Bahçesi'nde düzenlenen "10. Yılında 15 Temmuz: İrade Bizim Zafer Bizim" programına ilişkin NSosyal hesabından paylaşımında bulundu. Programdan görüntülere de yer verilen paylaşımında Emine Erdoğan, "Milletimizin iradesi, dalgalanan bayrağımız gibi özgür ve yenilmezdir; hiçbir güç bu azmi ve kararlılığı gölgeleyemeyecektir" ifadesini kullandı. **Diyanet İşleri Başkan**ı Safi Arpaguş, selaların 15 Temmuz gecesinin sembolü olduğunu bildirdi. Arpaguş, "15 Temmuz'un 10. yıl dönümünde saat 00.13'te ülkemizin 90 bin **camisinde** okunmaya başlanan selalar, yeniden semaya yükseldi" dedi. Arpaguş, yurt genelindeki **camilerde** gün boyunca mevlid programları, Kur'an-ı Kerim tilavetleri ve şehitler için dualar edildiğini de hatırlattı.

**90 BİN
CAMİDE
OKUNAN SELALAR
SEMAYA YÜKSELDİ**

BAŞKAN Erdoğan, Ankara Millet Bahçesi'ndeki hitabında, FETÖ'ye karşı uyardı. Sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında "FETÖ tamamen bertaraf edilene kadar mücadelemiz sürecektir" dedi.

**MİLLİ HAFİZA
DİRİ TUTULSUN**

TÜRKİYE Gençlik ve Eğitime Hizmet Vakfı (TÜRGEV), 15 Temmuz 2016'daki hain darbe girişiminin 10. yılında Konya'da düzenlediği etkinlikte, o gece yazılan kahramanlık destanını gençlerin diliyle bir kez daha hatırlattı. TÜRGEV bünyesinde faaliyet gösteren Güzel İşler Fabrikası (GİF) öğrencileri tarafından hazırlanan programda şehitler şiir, müzik ve dualarla anıldı. Programda milli hafızanın genç nesillere aktarılmasının önemi vurgulandı.

**KÜLLİYE'DE
15 TEMMUZ
NÖBETİ**

15 TEMMUZ Demokrasi ve Milli Birlik Günü dolayısıyla vatandaşlar Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde demokrasi nöbeti tuttu. Etkinlik kapsamında Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde kurulan çadırlarda yaklaşık 100 sivil toplum kuruluşunun katılımıyla vatandaşlara çeşitli ikramlarda bulunuldu. AK Parti Ankara İl Başkanı Hakan Han Özcan, programda, 10 yıl önce olduğu gibi bugün de burada olduklarını belirtti.

Direnişin sesi minarelerden yükseldi

10 yıl önce darbecilere karşı milyonları meydanlara çağıran selalar, aradan geçen on yılın ardından aynı saatte bir kez daha semada yankılandı. 15 Temmuz gecesi milletin birlik ve beraberliğinin simgesi haline gelen sela sesleri, hain darbe girişiminin 10. yılında 90 bin camiden yeniden yükseldi. Gece yarısı okunan selaların ardından vatandaşlar sabah namazında **camilerde** buluşarak 15 Temmuz şehitleri için dua etti.

Şehitlere dua edildi

● 15 Temmuz gecesi **camii** ve minarelerin ışıkları sabah namazına kadar açık tutulurken, günün ilk ışıklarıyla birlikte Türkiye'nin dört bir yanında "sabah namazı buluşmaları" düzenlendi. Ankara'daki Hacı Bayram Veli **Camisi** başta

olmak üzere Gaziantep, Kahramanmaraş, Adana, Elazığ ve Siirt'teki **camilerde** vatandaşlar sabah namazında bir araya geldi. Programlarda Kur'an-ı Kerim okunarak 15 Temmuz şehitleri için dualar edildi, şehitler rahmet ve minnetle anıldı.

► FETÖ'nün 15 Temmuz 2016'daki hain darbe girişiminin 10. yılı dolayısıyla saat 00.13'te Türkiye genelindeki **camilerde** sela okundu. Darbe girişimi sırasında halkı birlik ve direnise çağıran selalar, 10 yıl sonra aynı saatte yeniden yankılanarak o gecenin hafızasını tazeledi. İstanbul'da Büyük Cami'de **Camii**'nin mahyasına Türk bayrağı yansıtılırken, **camii** avlusunda ve çevresinde toplanan vatandaşlar sela anmı çaz telefonlarıyla kayda aldı. Sultanahmet Meydanı'ndaki vatandaşlar ise

Ayasofya-ı Kebir **Camii** ile Sultanahmet **Camii**'nden yükselen selaları dinleyerek 15 Temmuz şehitlerini andı. Ankara'da Kocatepe **Camii**'nden okunan sela merkezi sistem aracılığıyla baskentteki tüm **camilerde** ulaştırılırken, Selimiye **Camii** ile Ankara Özel Harekat **Camii**'nde de sela okundu. Ülke genelindeki **camilerde** de sabahın ilk ışıklarına kadar acıktı.

ERDOĞAN'DAN SELA PAYLASIMI
Cumhurbaşkanı Erdoğan da ülke genelinde es zamanlı

okunan selalara ilişkin sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, "Şu selalar, göğüs iman dolu bu milletin önünde hiçbir gücün duramayacağını cümle cihana bir kez daha ilan edisinin sembolüdür. Tüm şehitlerimizin ruhu sadı olsun" ifadelerini kullandı. Erdoğan, paylaşımında İstiklal Marşı'nın "Bu ezanlar ki şehadetleri dinin temeli, ebedi yurdumun üstünde benim inlem." dizelerinin yer aldığı, minaresinde Türk bayrağı bulunan bir görsele de yer verdi.

15 TEMMUZ'UN 10. YILINDA
TRADE BİZİM
ZAFER BİZİM

1500 DRONLA VEFA GÖSTERİSİ

► 15 Temmuz Şehitler Köprüsü semalarında dronlarla ışık gösterisi yapıldı. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından düzenlenen etkinlikte, 1500 dron geceyi aydınlattı. 10 dakika süren gösteride, Erdoğan'ın portresi ve Türk bayrağı da gökyüzüne yansıtıldı.

15 TEMMUZ'U EN İYİ GAZZE ANLAR

► İşgalci İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırılarında ağır yıkıma uğrayan Nusayrat Mülteciler Kampı'ndaki Filistinliler, 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü'nün 10. yıl dönümünde Türkiye'ye anlamlı bir dayanışma mesajı verdi. Miray İnsani Yardım Derneği öncülüğünde gerçekleştirilen çalışmada, genç ressamlar İsrail bombardımanında yıkılan bir binanın duvarına 15 Temmuz'un simge isimlerinden Şehit Aktüboş Köktemil Başoğlu Omer Halisdemir'in portresini çizdi. Miray Derneği Gazze Koordinatörü Halid Mahmud Müslim, bu çalışmayı, Türk halkının iradesine, demokrasi mücadelesine ve özgürlüğüne ithaf ettiklerini belirtti. Gazze halkının 15 Temmuz gecesi Türk halkını yardıma çağı ve verdiği mücadeleyi çok iyi anladığını belirtti. Müslim "Biz Gazze'de işgal

edilmenin, iradenizin elinizden alınmasının ve özgürlüğünüzün kısıtlanmasının ne demek olduğunu çok iyi biliyoruz. Türk halkı o gece iradesini kendi elleriyle korusu ve darbe girişimini bertaraf etti. Sizler kahramansınız" dedi.

HALİSDEMİR VATANA BAĞLILIGIN SİMGESİ

Omer Halisdemir'in portresini çizen Filistinli sanatçı Esli Hıran Muhammed Nezman da sunları kaydetti: "Çalkırcan aynı anda hem hüznün hem de sorumluluk hissettim. Omer Halisdemir Türk halkının vatanına ve devlet kurumlarına bağlılığını simgeleyen en önemli isimlerden biri. Biz Gazze'de de kaybetmenin ve acının ne anlamına geldiğini çok iyi biliyoruz. Allah Türk halkına bir daha böyle acılar yaşatmasın" - RABIA SENOL

Saraçhane yine tek yürek

► FETÖ'nün 15 Temmuz 2016'daki darbe girişimi sırasında İstanbul'da en fazla şehidin verildiği noktalardan biri olan Saraçhane'de, darbe girişiminin 10. yılı dolayısıyla anma programı düzenlendi. İstanbul Valiliği, Fatih Belediyesi ve 15 Temmuz Derneği iş birliğinde gerçekleştirilen program, Fatih **Camii** avlusunda toplanan protokol üyeleri ve vatandaşların mehter takımı eşliğinde Saraçhane Parkı'na yürümesiyle başladı. Saygı duruşu, İstiklal Marşı, Kur'an-ı Kerim tilaveti ve duaların ardından 15 Temmuz'u anlatan video gösterimleri yapıldı, öğrenciler şirler okudu. İstanbul Valisi Davut Gül, 15 Temmuz'un hem büyük bir acının hem de esine az rastlanan bir zaferin yıl dönümü olduğunu belirtti. İlim Yayma Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Necmeddin Bilal Erdoğan ise 15 Temmuz'un milletin yeniden ayağa kalktığı tarihi bir dönüm noktası olarak nitelendi. Fatih Belediye Başkanı Ergin Turan da Saraçhane'nin direnişin en önemli noktalarından biri olduğunu anlattı. Program, ilahiler, konser ve dualarla sona erdi.

Selalar 90 bin camiden TEKRAR YANKILANDI

FETÖ'nün 15 Temmuz 2016'daki hain darbe girişimine karşı gösterilen şanlı direnişin ve milli birlikteliğin en önemli simgesi haline gelen sela sesleri, bu gece tüm Türkiye'de yankılandı. **Diyanet İşleri Başkanlığı'nın** organizasyonu ile saat 00.13 itibarıyla ülkedeki yaklaşık 90 bin camide aynı anda yükselen selalar, o tarihi ruhu yeniden canlandırdı. Sa-

bah namazına kadar minare ışıkları-
nın açık tutulduğu bu anlamlı gece-
de özel sabah namazı buluşmaları
da gerçekleştirildi. Cumhurbaşkanı
Recep Tayyip Erdoğan sosyal medya
hesabından yaptığı açıklamada, se-
laların iman dolu milletin gücünü
dünyaya duyuran sembol olduğunu
vurgulayarak tüm aziz şehitleri rah-
met ve minnetle yâd etti.

OSMANLI MİRASI BAYRAKLI CAMİİ HAYRAN BIRAKIYOR

Bulgaristan'ın Samokov kentinde bulunan Bayraklı Camii, özgün mimarisi ve zengin iç süslemeleriyle ziyaretçilerin ilgisini çekiyor. Osmanlı'nın geç döneminde görülen barok üslubun özelliklerini yansıtan caminin duvar ve tavanlarındaki süslemelerde, bitkisel motifler, çiçek kompozisyonları, kumaş kıvrımlarını andıran

bezemeler ve çeşitli dekoratif unsurlar öne çıkıyor. Süslemelerde Osmanlı barok anlayışının yanı sıra Batı Avrupa barok ve rokoko sanatının etkileri de görülüyor.

Yaklaşık 1845 yılında inşa edildiği tahmin edilen Bayraklı Camii, hali hazırda ziyaretçilere açık bir müze olarak hizmet veriyor. Kültürel miras olarak korunan yapı, Samokov'un tarihi ve kültürel kimliğinin önemli simgelerinden biri olarak kabul ediliyor.

DIŞ HABERLER

Süleymaniye Camii, yalnızca İstanbul'un silüetini değil, insanlığın mühendislik tarihini de değiştiren eserlerden biri olarak sayılıyor.

Mimar Sinan'ın 470' yıllık AKUSTİK MUCİZESİ

Mimar Sinan'ın 1557 yılında tamamlanan Süleymaniye Camii mimarisinde kullandığı akustik teknikteki sır, bilim dünyasını halen şaşırtmaya devam ediyor

Osmanlı'nın başmimarı Mimar Sinan, yalnızca taşları üst üste koyan bir mimar değildi. Yaklaşık 470 yıl önce Süleymaniye Camii'nde kurduğu akustik sistem, bugün bile ses mühendislerini hayran bırakıyor. Elektriklin, hoparlörün ve mikrofonun olmadığı bir çağda, binlerce kişinin aynı anda ibadet ettiği devasa bir yapıda **imamın** sesi en arka saflara kadar aynı netlikte ulaşıyor. Üstelik bunu sağlayan tek şey; taş, kubbe, geometri ve matematiğin birleşimi.

SESİN MİMARİ OLDU

Yıllardır üzerinde araştırmalar yapılan Süleymaniye Camii'nin akustik sistemi, Mimar Sinan'ın yalnızca bir mimar değil; aynı zamanda fizikçi, matematikçi, ses mühendisi ve malzeme bilimcisi gibi düşündüğünü ortaya koyuyor. Araştırmalara göre Sinan, caminin her taşını, her kubbesini ve her boşluğunu sesi yönlendirecek şekilde tasarladı. 1557 yılında tamamlanan Süleymaniye Camii yaklaşık bir futbol sahası büyüklüğünde. Böylesine geniş bir yapıda günümüz teknolojisini olmadan binlerce kişiye aynı kalitede ses ulaştırmak bugün bile oldukça zor. Ancak Mimar Sinan bunu beş asır önce başardı. Araştırmalara göre mihraptan çıkan insan sesi, caminin mimari yapısı sayesinde hiçbir elektronik destek olmadan ana kubbeye ulaşıyor, burada güçlenerek bütün mekâna dengeli biçimde dağılıyor. Böylece **imamın** en kısık sesi bile son cemaat safına kadar net olarak duyulabiliyor.

NARGİLE İLE TEST ETTİ

Süleymaniye Camii ile ilgili en çok anlatılan rivayetlerden biri de Mimar Sinan'ın akustik nargile sesiyle sinadığı yönünde. Anlatılanlara göre Kanuni Sultan Süleyman, inşaatın uzun sürmesine kızarak camiyi geldiğinde Sinan'ı nargile içerken gördü. Oysa Sinan'ın amacı dinlenmek değildi. Nargilenin çıkardığı ritmik "Tokur-

tu" sesini kullanarak kubbe ve duvarlardaki ses dağılımını test ediyordu. Belgeselde de yer verilen bu anlatı, tarihi belgelerle kesin olarak doğrulanmış bir bilgi olmaktan ziyade, Mimar Sinan'ın akustiğe verdiği önemi simgeleyen güçlü bir rivayet olarak günümüze kadar ulaştı. Araştırmalarda ise Sinan'ın, insan sesine en yakın frekanslardan biri olduğu düşünülen nargile sesinden yararlanarak akustik deneyimleri yaptığı yönündeki değerlendirmelere yer veriliyor.

TAŞLARIN GÖREVİ

Süleymaniye'nin en dikkat çekici ayrıntılarından biri de mihrap çevresinde kullanılan özel taşlar. İddiaya göre Sinan, ses titreşimlerini daha iyi yönlendirebilmek için belirli noktalarda farklı özelliklere sahip taşlar kullandı. Mihrap bölgesinde kullanılan malzemenin yalnızca estetik amaç taşımadığı, insan sesini ana kubbeye doğru yönlendiren sistemin önemli parçalarından biri olduğu değerlendiriliyor. Teknik değerlendirmelere göre ses, yalnızca havada ilerlemiyor; yapının kendi malzemele-ri ve mimari kurgusu da sesin yönlendirilmesine katkı sağlıyor. Bu sayede ses enerjisinin önemli bir bölümü kaybolmadan kubbeye ulaşıyor.

GÖRÜNMEZ HOPARLÖR

Süleymaniye'nin 53 metre yüksekliğindeki ana kubbe-si araştırmacılar tarafından adeta doğal bir hoparlör olarak tanınıyor. Mihrap, minber ve **müezzin** mahfilinden gelen sesler kubbeye birleşiyor. Kubbe, sesi yalnızca yansıtmıyor; aynı zamanda dengeliyor ve bütün mekâna eşit şekilde dağıtıyor. Araştırmacıların yaptığı incelemeler ve çalışmalara göre kubbe içine yerleştirilen yaklaşık 256 kurşun küp de yankı azaltarak yoğun frekansları filtreliyor. Böylece ses hem güçleniyor hem de anlaşılır hale geliyor. Bu sistem günümüzde kullanılan akustik panellerine benzetiliyor.

Süleymaniye Camii'nin özellikleri

- **SÜLEYMANİYE Camii** 1557 yılında tamamlandı.
- **AYNI** anda yaklaşık 10 bin kişi ibadet edebiliyor.
- **ANA** kubbenin yüksekliği yaklaşık 53 metre.
- **AKUSTİK** sistem tamamen mimari tasarımla oluşturuldu.
- **BÜYÜK** Çamlıca Camii'nin akustik çalışmalarında Süleymaniye'den elde edilen verilerden yararlandı.

Araştırmacılar, Mimar Sinan'ın yalnızca sesi ulaştırması değil, insan psikolojisini de düşündüğünü belirtiyor. Hutbe okunurken daha güçlü ve otoriter bir tını oluşurken, dua sırasında daha yumuşak ve huzur veren bir ses atmosferi meydana geliyor. Farklı bölümlerde farklı rezonans özelliklerinin kullanıldığı ifade edilirken, bunun ibadet edenlerin ruh hâline olumlu katkı sağlamanın hedeflendiği değerlendiriliyor. Yapılan jeo-radar incelemelerinde caminin bazı duvarlarının ç ksmının boş olduğu belirlendi. Araştırmacılar, bu boşlukların yalnızca yapıyı hafifletmek için değil, ses iletimine katkı sağlamak amacıyla da kullanılmış olabileceğini ifade ediyor. Aynı çalışmalarda Sinan'ın deprem dayanımı, havalandırma, ısı dengesi ve akustik tek bir mühendislik anlayışı içinde çözüldüğü belirtiliyor. Kubbe ve çatıda kullanılan kurşun tabakasının yapıyı dış etkenlerden korumanın yanı sıra elektromanyetik etkileri azaltan bir yapı oluşturmuş olabileceği öne sürülüyor. Bu değeren-

dirme, bilim dünyasında üzerinde çalışılmaya devam edilen konular arasında yer alıyor.

GELECEĞE İLHAM VERDİ

2011 yılında Süleymaniye Camii'nin ses sistemi yenilenirken yapılan kapsamlı akustik analizler, yalnızca tarihi yapıların surlarına ortaçağ okumadı. Elde edilen veriler daha sonra Büyük Çamlıca Camii'nin akustik tasarımında da kullanıldı. Araştırmacılar, Mimar Sinan'ın beş asır önce geliştirdiği prensiplerin günümüz mühendisliğine hala yön verdiğini belirtiyor. Bugün dünyanın dört bir yanından mühendisler ve mimarlar Süleymaniye Camii'ni incele-meye devam ediyor. Çünkü Mimar Sinan'ın ortaya koyduğu eser, yalnızca taş ve kubbelerden oluşan bir yapı değil; matematik, fizik, akustik, deprem mühendisliği, malzeme bilimi ve estetiğin aynı potada buluştuğu eşsiz bir mühendislik harikası olarak görülüyor. Yaklaşık 470 yıl önce inşa edilen Süleymaniye Camii, yalnızca İstanbul'un silüetini değil, insanlığın mühendislik tarihini de değiştiren eserlerden biri olarak kabul ediliyor.

Mimar Sinan'ın yalnızca bir mimar değil; aynı zamanda fizikçi, matematikçi, ses mühendisi ve malzeme bilimcisi gibi düşündüğü kabul ediliyor.

Araştırmalara göre Mimar Sinan, caminin her taşını, her kubbesini ve her boşluğunu sesi yönlendirecek şekilde tasarladı.

Müftü Soykök: Yaşlılarımız toplumun sigortası ve evlerimizin bereketidir

■ Modern çağın getirdiği en büyük problemlerden birinin benmerkezcilik ve haz peşinde koşmak olduğunu belirten Gaziantep İl Müftüsü Mustafa Soykök, insanların yalnızlığa ve manevi bir boşluğa sürüklediğini belirtti. “Yaşlılar evlerimizin bereketi, toplumun sigortasıdır” diyen Soykök, toplumsal huzurun anahtarının büyüklere hürmetten geçtiğini, bunun hem dini hem de insani bir vazife olduğunu vurguladı.

GÖZALTINA ALINDILAR

Ayasofya'da 2 Rus'tan İncilli tahrik eylemi

Ayasofya-i Kebîr **Câmii**'nin ziyaret bölümünde 2 kişinin 14 Temmuz'da sesli şekilde İncil okuduğunu belirleyen İstanbul Emniyet Müdürlüğü ekipleri, bu bölüme giderek Türkiye'ye turistik amaçla geldikleri tespit edilen Rus uyruklu I.F (32) ile V.F'yi (36) yakaladı. Haklarında "halkı kin ve düşmanlığa tahrik" suçundan işlem başlatılan kişiler, İl Göç İdaresine teslim edildi. Nisan ayında da iki Yunan turist, Ayasofya'da montlarının içinde gizledik-

leri ve üzerinde "Ya Ortodoks ol ya da öl" yazan Bizans sancağını açıp fotoğraf çekti oldukları için gözaltına alınmıştı. Haklarında aynı suçtan işlem başlatılan turistler bir süre cezaevinde kaldıktan sonra serbest bırakıldı. İbadet alanı ile turist girişleri ayrıldığından beri yabancı ziyaretçiler mekanı ücretli olarak gezebiliyorlar ama dini veya siyasi provokasyon içeren eylemlere güvenlik ve adli makamlarca kesinlikle müsaade edilmiyor.

EDEPSİZE TAHAMMÜL YOK!

Ayasofya'daki iki provokatör için sınırdışı kararı

Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'nin ziyaret bölümünde yüksek sesle "İncil" okuduğu iddia edilen 2 kişi hakkında işlem başlatıldı.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü ekipleri, 14 Temmuz'da, Ayasofya-i Kebir Camii'nin ziyaret bölümünde 2 kişinin sesli şekilde İncil okuduğunu belirledi. Polis ekipleri, bu bölüme giderek Türkiye'ye turistik amaçla geldikleri tespit edilen I.F (32) ile V.F'yi (36) yakaladı.

Haklarında "halkı kin ve düşmanlığa tahrik" suçundan işlem başlatılan kişiler, İl Göç İdaresi'ne teslim edildi.

İ . S . L . A . M ve İ . N . S . A . N

17 TEMMUZ 2026 CUMA

 HAZIRLAYAN: ZEYNEP BETÜL ERHUN
zeynep.erhun@yenisafak.com.tr

BİR AYET BİR TEFSİR

"Siz ezan okuyup namaza davette bulunduğunuz zaman onu alay ve eğlence konusu yaparlar. Çünkü onlar, aklımların, ağızlarının ve ellerinin ne olduğunu anlamayan bir toplumdur." (Mâide, 58)

Müezzinin "Şahitlik ederim ki, Muhammed Allah'ın Resulüdür" dediğini işittiği zaman "Allah yalancıysa yalancı" dermiş. Bir gece hizmetçisi elinde bir ateş ile odasına girdi. Bir kıvılcım sıçrıncası, hane halkı da uykulda imiş, derken bir yangın çıkmış, Hristiyan da bütün ailesi ile beraber yanmış gitmiş, bu ayet de bunun üzerine inmiştir. Bu ayet öncelikle ezanın meşruluğuna, ikinci olarak da onunla alay etmenin ve onu hafife almanın küfür olduğuna delil etmektedir. Bunun için ezana iabek etmek vaciptir. Ezanın sözlü ve tertibi ise sünnetle belirlenmiştir.

BİR HADİS

Resûlullah (sav) şöyle buyurdu: "İnsanlar ezan okumanın ve namaza davetini safta bulunmanın ne kadar faziletli olduğunu bilselerdi, sonra namaz yapabilmek için kura çekmek zorunda kalsalardı kura çekerlerdi. Şayet camide cemaate erken yetişmenin ne kadar faziletli olduğunu bilselerdi, birbirleriyle yarış girerlerdi. Eğer yatı namazı ile sabah namazındaki fazileti bilselerdi, emekleyerek ve sürünerek de olsa bu iki namaza gelirlerdi." (Buhârî, Ezan 9, 321)

Ezan okumak İslâm'ın vazgeçilmez esaslarından ve sünnetlerinden biridir. Ezanın pek çok faydası, fazileti ve hikmeti vardır. İslâm'ın itikat ve amel esaslarını bünyesinde barındıran ezan, inanmayanları dine, inanana ibadete davettir. **Müezzinin**, Allah katında ecir ve sevabı büyük hayırlardan bir olup, Elendimiz tarafından teşvik edilmiştir. Namazla ilk safta bulunmanın sevabı ve

fazileti diğer saflardan daha çoktur. Camiye ve cemaate erken gelmek ve ilk safta yer almak sünnetle teşvik edilmiştir. Cemaatle kılınan namazın fazileti, tek kılınan namazdan kat kat fazladır. Sabah ve yatı namazlarında camiye girmek ve cemaatle namaz kılmak, diğer vakitlerde cemaatle kılınan namazlardan daha faziletlidir. Çünkü bu ikisi münafıklara en ağır gelen namazlardır. Münafakalar işlerde kura çekmek câldır.

Namaz, hicretten önce Mekke'de farz kılınıyordu. Ancak o günlerde **Müslümanların** ibadetlerini açıkça yerine getirmeleri mümkün değildi. Müşriklerin baskısı sebebiyle kimi zaman Erkam b. Ebi'l-Erkam'ın evinde gizlice bir araya geliyor, çoğu zaman da namazlarını sessizlik içinde eda ediyorlardı. Henüz bir mesicileri yoktu; dolayısıyla insanlar topluca namaza çağırarak bir vastaya da ihtiyaç duyulmuyordu. Çünkü böyle bir çağrı, **Müslümanların** can güvenliğini tehlikeye atabilirdi. Hicretle birlikte Medine'de yeni bir dönem başladı. Resûlullah (sav) ve ashabı burada sadece yeni bir şehir değil, iman üzerine yükselen yeni bir toplum inşa ediyordu. Bu toplumun ilk eserlerinden biri de Mescid-i Nebevî oldu. Toprak zemini ve hurma dallarıyla gölgelendirilen sade yapıyla mescit, sadece namaz kılınan bir yer değil; istişarenin, kardeşliğin, eğitimin ve devlet yönetiminin merkezidi. Fakat yeni bir ihtiyacı kendisini hissettiriyordu. Müminler namaz vakti geldiğinde nasıl haberdar edilecekti?

ARANAN ÇAĞRI
Ashabın gündemindeki en önemli meselelerden biri artık buydu. Namaz vakitlerini haber verecek ortak bir işaret aramıyorlardı. Yapılan istişarelerde Hristiyanların kullandığı çan, Yahudilerin borusu hatta Mecusilerin ateş yakma gelenegî bile teklif edildi. Ancak Allah Resûlî (sav) ve sahabe, başka dinlere ait sembollerin İslâm toplumunu temsil etmeyeceği kanaatindeydi. Hz. Ömer (ra), "Namaza çağırarak birini görevlendireniz" teklifinde bulundu. Bunun üzerine Resûlullah (sav), Bilâl-i Habeşî'ye insanları namaza çağırmasını emretti. Bir süre Medine sokaklarında "es-Salâh, es-Salâh" nidaları yükseldi. Ancak **Müslümanların** sayısı artınca bunun yeterli olmadığı görüldü. Ashabın gönlünde artık tek bir arzu vardı: **İslâm'a** mahsus, başka hiçbir dine benzemeyen bir davet...

İLÂHİ LÜTF: ABDULLAH B. ZEYD'İN RUYASI
Bir gün yapılan istişare toplantısından sonuç çıkmamıştı. Resûlullah'ın (sav) bu mesele üzerinde ne kadar düşündüğünü gören Abdullah b. Zeyd (ra), eve büyük bir hüznü döndü. Yemek yemeye dahi gönlü razı olmadı ve dinlenmek üzere uzandı. O gece gördüğü

Göğe yükselen çağrı: EZANIN DOĞUŞU

İLLÜSTRASYON: CEMİLE AĞAC YILDIRIM

Namaz Mekke'de farz kılınıyordu ancak **Müslümanları** onu korku içinde ve gizlice eda edebiliyordu. Medine'de kurulan yeni toplum ise kendine özgü bir çağrı bekliyordu. Ezan, istişarenin, sadakatın ve ilâhî lütfun birleştiği eşsiz bir süreç sonunda ümmete armağan edildi.

rüya, **İslâm** tarihinin dönüm noktalarından biri olacaktı. Rüyasında elinde çan taşıyan bir kişiye rastladı ve onu satın almak istedi. Adam, "Sana bundan daha hayırlısını öğreteyim mi?" diyerek ezanın bugün de okunan lafızlarını tek öğretti. Sabah olur olmaz Resûlullah'ın huzuruna koşan Abdullah b. Zeyd (ra), gördüğü rüyayı heyecanla anlattı. Allah Resûlî (sav) onu dikkatle dindirdikten sonra şu tarihi cümleyle söyledi: "Bu, inşallah hak bir rüyadır." Ardından Bilâl-i Habeşî'yi çağırdı ve "Bilâl ile birlikte kalk. Çünkü onun sesi seninkinden daha gürdür. Bu sözleri ona öğret; insanları bunlarla namaza çağır" buyurdu. Böylece ezan ümmete emanet edilmiş oldu.

AYNI RUYAYI GÖREN BİR BASKA SAHÂBİ
Bilâl (ra) ilk ezamı okumaya başladığında

Medine sokaklarında yankılanan bu ses, sadece bir davet değil, yepyeni bir medeniyetin ilanıydı. Tam bu sırada Hz. Ömer (ra), büyük bir heyecanla Resûlullah'ın huzuruna geldi. "Ey Allah'ın Resulü! Seni hak ile gönderen Allah'a yemin ederim ki ben de bu sözleri rüyamda gördüm."

İLK MÜEZİN: BİLÂL-İ HABEŞİ
İlk ezamı okumak şerefi Bilâl b. Rebâh'a (ra) nasip oldu. Bir zamanlar sadece "Rabbim Allah'tır." dediği için kızgın çöl kumlarına yatırılan, üzerine ağır taşlar konulan Habeşî köle Bilâl, artık **İslâm**'ın ilk müezziniydi. Onun

güçlü ve etkileyici sesiyle Medine semalarında ilk defa şu çağrı yükseldi: Allah en büyüktür... Şahitlik ederim ki Allah'tan başka ilâh yoktur... Şahitlik ederim ki Muhammed Allah'ın Resulüdür... Haydi namaza... Haydi kurtuluşa... O sabah yükselen ses yalnız Medine'ye değil, asırlar boyunca bütün **İslâm** coğrafyasına ulaşacak kutlu bir çağrının başlangıcı oldu.

EZAN BİR DAVETTEN DAHA FAZLASIDIR
Kur'an-ı Kerim'de Yüce Allah, "Namaza çağırduğunuz zaman..." (Mâide, 58) buyurarak ezana işaret etmiş; böylece bu çağrı ilâhî kelâm tarafından da tasdik edilmiştir. Ezan, yalnızca namaz vaktini bildiren bir duyuru değildir. Her okunuşunda tevhid ilân eder. Hz. Muhamed'in (sav) risaletini haykırır ve insanlığı felaha davet eder.

Bu sebeple Resûlullah (sav), yolculukta bulunan sahabelerine bile, "Yola çıktığımızda namaz vakti gelince ezan okuyun, sonra kamet getirin" buyurmuş; Ebu Said el-Hudri (ra) ise Resûlullah'tan şu müjdeyi nakletmiştir: "**Müezzinin** sesinin ulaştığı yere kadar insan, cın ve diğer bütün varlıklar kıyamet günü onun lehine şahitlik eder."

Ezanın duyulmadığı yerde bile okunmasının tavsiye edilmesi, onun sadece insanları toplamak için değil, Allah'ın adını yeryüzünde ilan etmek için meşru kılındığını göstermektedir.

MINARELER: GÖĞE KALKAN ŞEHİTET PARMAKLARI
İlk yıllarda Bilâl (ra), Neccâr oğullarına ait bir evin damına çıkarak ezan okuyordu. Daha sonra Mescid-i Nebevî'de bunun için yüksek bir yer yapıldı. Asırlar içinde bu yapılaşma, minarelerin doğmasına vesile oldu. Bugün minareler sadece mimari bir unsur değildir; bulundukları beldede **İslâm**'ın yaşadığını ilan eden semboldirler. Göğe doğru yükselen her minare, adeta tevhidi gösteren bir şahadet parmağı gibi semaya uzanır.

KIYAMETE KADAR SURECEK ÇAĞRI
Resûlullah (sav), cemaatin önemiyle anlatırken şöyle buyurmuştur: "Bir köyde üç kişi bulunur da ezan okunmaz ve namaz kılınmazsa şeytan onlara musallat olur. Cemaatten ayrılmayın. Çünkü süründen ayrılanı kurt kapar." Bu hadis, ezanın sadece namazın başlangıcı olmadığını; **Müslümanları** aynı safta buluşturan, birlik ve kardeşliği diri tutan bir şiar olduğunu göstermektedir. Nitekim Mehmet Akif Ersoy'un İstiklâl Marşı'ndaki, "Bu ezanlar ki şehadetleri dinin temeli, Ebedi yurdumun üstünde benim inlemeli." mısraları da, ezanın aynı zamanda bağımsızlığın, özgürlüğün ve **İslâm** kimliğinin sembolü olduğunu ifade eder. İlk kez Bilâl-i Habeşî'nin sesiyle Medine semalarında yankılanan bu kutlu davet, bugün de yeryüzünün dört bir yanında aynı lafızlarla okunmaya devam ediyor. Her "Allahü Ekber" sedası, asırları aşarak insanlığı Allah'ın birliğine, kulluğa ve kurtuluşa çağırıyor. Bu yönüyle ezan, yalnızca namazın habercisi değil; **İslâm** medeniyetinin zayyan ve güçlü sembollerinden biri olmayı kıyamete kadar devam ettirecektir.

8 TÜRK OKULUNU DAHA KAPATTILAR

Yunanistan, Batı Trakya'da Lozan'ı hiçe sayarak Türk okullarını kapatmaya devam ediyor. "Öğrenci azlığı" bahanesiyle 8 Türk ilkokulunu daha kapatan Atina, okul sayısını 76'ya düşürdü. Karara tepki gösteren DEB Partisi Lideri Asafoğlu ve Prof. Dr. Cihat Yaycı, bu adımın asimilasyon amacı taşıyan ve Türk kimliğini hedef alan açık bir darbe olduğunu vurguladı.

SEBAHATTİN AYAN/İSTANBUL

Yunanistan, Batı Trakya'da yaşayan Türk azınlığa yönelik asimile politikalarıyla, 1923 tarihli Lozan Barış Antlaşması'nın açık hükümlerini yıllardır ihlal etmeye devam ediyor. Kimlik inkarından eğitim kısıtlamalarına, müftü seçme hakkından vakıf mallarına kadar birçok alanda hak ihlali yaşanırken, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları dahi Yunan yönetimi tarafından uygulanmıyor. Lozan anlaşması ve Türkiye ile karşılıklı kültür anlaşmalarına rağmen topraklarında bir cemiye bile izin vermemekle Müslümanları görmezden gelen Yunanistan, şimdi de azınlık okullarını kapatmaya başladı. Atina yönetimi, "öğrenci sayısının yetersiz olduğu" gerekçesini öne sürerek Batı Trakya'da faaliyet gösteren 8 Türk azınlık ilkokulunun daha kapatılmasına karar verdi. Bunun yanı sıra İskeçe Merkez Türk Azınlık İlkokulu'nda birinci sınıfa kayıt yaptıran bazı öğrencilerin kayıtları da velilere telefonla yapılan bildirimlerle iptal edildi. Yunanistan Eğitim Bakanlığı'nın aldığı skandal karar doğrultusunda 2026-2027 eğitim öğretim yılından itibaren Rodop ilinde Çepelli Azınlık İlkokulu, Delinasufköy Azınlık İlkokulu, Omurluköy Azınlık İlkokulu, Hebilköy Azınlık İlkokulu, Üntüren Azınlık İlkokulu, İskeçe ilinde Beyköy Azınlık İlkokulu, Boyacılar Azınlık İlkokulu ve Meriç ilinde Dimetoka Azınlık İlkokulu eğitim faaliyetlerine son verdi.

KAYITLAR GEÇERSİZ SAYILIYOR

Ote yandan Türk azınlık eğitimine yönelik tartışmaları büyüten bir diğer gelişme ise İskeçe Merkez Türk Azınlık İlkokulu'nda yaşandı. Edinilen bilgilere göre, mart ayında birinci sınıfa kayıt işlemleri tamamlanan bazı öğrencilerin velileri, haziran ayının sonunda İskeçe İlköğretim Müdürlüğü tarafından telefonla aranarak kayıtların geçersiz sayıldığı yönünde bilgilendirildi. Yetkililer tarafından velilere iletilen gerekçe, bazı öğrencilerin anne veya babalarından birinin Yunanistan vatanından olmamasının kayıt iptaline neden olduğu ifade edildi.

AZINLIK EĞİTİMİ DEVLETİN YÜKÜMLÜLÜĞÜDÜR

Konuyla ilgili gazetemize özel değerlendirmelerde bulunan Dostluk Eşitlik Barış (DEB) Partisi Genel Başkanı Çiğdem Asafoğlu, Yunanistan'ın Batı Trakya Türklerine yönelik eğitim politikalarını sert bir dille eleştirir. 2026-2027 eğitim öğretim yılı başlamadan iki ay önce sekiz Türk azınlık ilkokulunun daha kapatılmasının bölgede büyük üzüntüye yol açtığını ifade eden Asafoğlu, söz konusu kararın Batı Trakya Türk toplumunun eğitim hakkına yönelik yeni bir darbe olduğunu söyledi. Asafoğlu, alınan kararla Rodop ilinde beş, İskeçe'de iki ve Meriç'te bir olmak üzere toplam sekiz azınlık ilkokulunun eğitim faaliyetlerine son verdiğini belirterek, "Her kapatılan okul yalnızca bir bina değildir. Aynı zamanda çocuklarımızın ana dilinde eğitim hakkının, kültürel kimliğimizin ve toplumsal hafızamızın zayıflatılması anlamına gelmektedir." ifadelerini kullandı. Yunan makamlarının okul kapatma kararlarını öğrenci sayısındaki azalmayla gerekçelendirdiğini

hatırlatan Asafoğlu, Batı Trakya Türk Azınlığına ait okulların hukuki statüsünün devlet okullarından tamamen farklı olduğunu vurguladı. "Azınlık okulları sıradan devlet okulları değildir" diyen Asafoğlu, bu okulların statüsünün başta Lozan Barış Antlaşması olmak üzere Türkiye ile Yunanistan arasında imzalanan ikili anlaşmalar ve uluslararası hukuk tarafından güvence altına alındığını belirtti. "Çocuk sayısının bugün az olması yarın artmayacağı anlamına gelmez. Az sayıda öğrenci bulunması, bu okulların kapatılması için gerekçe olamaz. Azınlık eğitiminin sürdürülebilirliği devletin yükümlülüğüdür" değerlendirmesinde bulundu.

OKULLARIMIZ TÜRK

KİMLİĞİNİ YAŞATAN KURUMLAR

Azınlık okullarının yalnızca eğitim veren kurumlar olmadığını belirten DEB Partisi Genel Başkanı Çiğdem Asafoğlu, bu okulların Batı Trakya Türk toplumunun dili, kültürü ve kimliğinin yaşatılmasında önemli rol üstlendiğini ifade etti. Asafoğlu, "Tüm Azınlık temsilcileri, Batı Trakya'daki Türk azınlık eğitiminin statüsünün başta Lozan Barış Antlaşması olmak üzere Türkiye ile Yunanistan arasında imzalanan ikili anlaşmalar ve uluslararası hukuk kurallarıyla güvence altına alındığını her fırsatta Yunanistan'a hatırlatıyor. Bu nedenle azınlık okullarının, ülke genelindeki devlet okullarıyla aynı kapatma kriterlerine tabi tutulmasının hukuki açıdan doğru olmadığını gerçeğinin altını her daim çiziyoruz. Bu uygulamanın Batı Trakya'daki azınlık eğitiminin geleceğini olumsuz etkilediğini ve eğitim ağının giderek zayıflamasına neden olduğunu dile getiriyoruz. Yeni kararla birlikte Batı Trakya'da faaliyet gösteren Türk azınlık ilkokullarının sayısı bir kez daha azalırken, azınlık ilkokullarının geleceği konusundaki endişelerin de artmasına neden olduğunu müşahade ediyoruz. Lozan'ın imzalandığı tarihte azınlığımızın okul mevcudiyeti 307 idi. Daha 21 yıl önce 210 olan okul sayımız son alınan kararla 76'ya düşürüldü. Kapatma kararlarını yumuşatmak için güya geçici kaptattığını ve iki yıl içinde bir değişiklik olmaması durumunda okulların gerçek manada kapanacağı, çocuk sayısının artması durumunda ise okulun faaliyete geçeceğini iddia eden yetkililerin samimi olmadığı zaman içinde görülmüştür. Oysa bugüne kadar yapılan ne okul kapatmaları ne de birleştirmeleri eğitime hiçbir olumlu katkı sunmamıştır. Sadece ve sadece okul sayılarını azaltmayı ve çocuklarımızı da devlet okullarına gittiklerini hedefleyen bu uygulamadan ivedilikle

dönülmelidir. Azınlık okulları bu ülkenin kültürel bir zenginliğidir. Bu okullar bugüne kadar ülkesine bağlı, yasalara saygılı bireyler yetiştirmiştir. Bu sebeple devletin bu okulların eğitim kalitesini yükseltmek, çağdaş eğitimin gereklerini bu okullarda yerine getirmek için azınlık kurumları ile diyalog kurması elzemdir" dedi.

KAPATILAN HER OKUL, LOZAN'A İNDİRİLEN YENİ BİR DARBEDİR

Konunun yalnızca sekiz okulun kapatılmasıyla sınırlı görülmemesi gerektiğini vurgulayan Mustafa Tümmiral Prof. Dr. Cihat Yaycı, "Bu konu sadece sekiz okulun kapatılması meselesi değildir. Bu, karşılıklılık, azınlık hakları ve devletlerin samimiyeti açısından değerlendirilmesi gereken bir konudur. Yunanistan yıllardır aynı yöntemi uyguluyor. Önce 'öğrenci sayısı yetersiz' veya 'kayıt yok' denilerek Türk azınlık okulları geçici olarak kapatılıyor; ardından bu geçicilik fiilen kalıcı hale geliyor. Son kararla birlikte, 1923 Lozan Barış Antlaşması sonrasında sayısı 380 olan Batı Trakya Türk azınlık ilkokullarının sayısı 76'ya kadar gerilemiştir. Buna karşılık Türkiye'de Rum azınlık okullarının sayısı aynı dönemde azaltılmamış, aksine eğitim haklarının korunmasına özen gösterilmiştir. Burada şu temel soru sorulmalıdır: Batı Trakya'daki Türk çocuklarının kendi ana dillerinde eğitim alma hakkı neden her geçen yıl daha da daraltılmaktadır? Bir okulun kapanması sadece bir binanın kapanması değildir. O okulun öğrencileri mecburen Yunan okullarına yönlendirilmektedir. Bunun sonucu ise Türkiye eğitimin, Türk kültürünün ve Türk kimliğinin gelecek nesillere aktarılmasının giderek zorlaşmasıdır. İşin dikkat çekici tarafı ise şudur: Türkiye'de Heybeliada Ruhban Okulu'nun yeniden açılması yönündeki talepler uluslararası platformlarda sürekli gündeme getirilmektedir. Aynı zamanda Gökçeada'da öğrenci sayısı son derece az olan, hatta fiilen öğrencisi bulunmayan Rum okulları açık tutulmakta, yenilerinin açılmasına da imkân sağlanmaktadır. Buna karşılık Yunanistan, Lozan Barış Antlaşması'nın güvence altına aldığı Batı Trakya Türk azınlık okullarını öğrenci sayısını gerekçe göstererek birer birer kapatmaktadır. Burada açık bir çift standart vardır. Eğer mesele gerçekten azınlık hakları ise, bu haklar tek taraflı uygulanamaz. Eğer Türkiye'den Heybeliada Ruhban Okulu konusunda yeni adımlar bekleniyorsa, aynı hassasiyet Batı Trakya Türklerinin eğitim hakları konusunda da gösterilmelidir" ifadelerini kullandı.

Türkiye'nin kalbi: Ayvaz Dede Şenlikleri

Başbakanın 516. ölümünü vesilesiyle aralıkta düzenlenen Ayvaz Dede şenliklerine katılmak üzere 5 günlük bir Bosna seyahati düzenledik. MTO'nun en parlak talebeleriyle birlikte. Aşk-ı Turkuaz ve sahibi Beytullah Yıldız ile oğlu Ömer kardeşim

çok güzel bir program hazırladılar bizim için. Bu seyahatle ilgili talebelerimizin yazdığı güzel makaleleri, yazılan sizlerle paylaşmaya devam ediyorum. Bugün MTO Aydın temsilcimiz Şükran Dalama kardeşimizin çok samimi, leziz günlüğünü ve gözlemlerini sizlerle paylaşıyorum. Zihin açıcı okumalar...

BOSNA'NIN NEFESİ: SREBRENİTSA ŞEHİTLİĞİ

Geliyoruz... Dertlerimize yeni dertler katmaya; dertin içinde gizlenen hakikati aramaya, basiret nazarıyla hakikatin hisarlarına talip olmaya... Unutulmuş borçlarımızı hatırlamaya, uyanmaya ve uyandırmaya... Köklerimiz kavuşmaya, nefes almaya ve nefes olmaya... Yol almaya, yol olmaya; zulmün karanlığına karşı hakikati haykırmaya... Mazlumların dertli gönüllerine ortak olmaya, gönüllerimize çekilen basar perdelerini kaldırmaya... Gitmedik... Bitmedik... Buradayız, demeye geliyoruz. Elhamdülillah... Mekânın hafızası karşısında düğüm düğüm lâl olduk. Sükûtun dili, kelimelerden daha ağırdı. Toprağın bağrında yatan şehitlerin sessizliği; bir direnişin, bir dirilişin ve hakikate çağırın ebedi bir nefesin şahidiydi. "Uyan ey gözlerim..." Hocamın gönle dokunan sözleriyle içime çektiğim hakikat nefesi, kalbimde silinmez bir iz bıraktı. Srebrenitsa, yalnızca bir şehitlik değildi. O, gaflet perdelerini yırtan bir uyanışın, dirilişin ve medeniyet hafızasının yeniden inkişaf ettiği mukaddes bir mektepti. Allâh'a şumarladık... Ey bizleri gafletten uyandıran Srebrenitsa... Ey direnişin ve dirilişin sessiz, fakat en gür şahidi... Ey mazlumların duası, şehitlerin emâneti... Ey hakikatin nefesi, vicdanların sarsılmaz çağrısı... Hakikat yolcusu olmaya talip bir talebinin gözünden... Vesselâm.

TÜRKİYE'NİN KALBI: AYVAZDEDE ŞENLİKLERİ

Biz bilirdik... Lâl olmanın, en çok konuşmak olduğunu biz bilirdik. En gür sesin gönlünden yükseldiğini biz bilirdik. Mayalanmayı... Mayalamayı... Kalpten kalbe konuşmayı biz bilirdik. Durmayı... Çünkü en büyük zaferin, dertli bir sefer olduğunu biz bilirdik. Akmayı... Akan ile iyileşmeyi biz bilirdik. Yeşili dinlemeyi... Kâinâtı okumayı...

Nefsin nefese dönüşen yolculuğunu... Dermanın dertte güzeldiğini... Teslim olmaya; hakikatin temsiliyet sancağını omuzlamayı... Yanıp kül olmayı... Sonra yeniden dirilmeyi... Biz bilirdik. Gönün nerede olduğunu... Gönün levasına hakikat mühürü vurmayı... Ve göklere çıkmanın, köklere inmekle başladığını biz bilirdik.

*** Neredesin? Nerede uyuttular seni? Nerede kopardılar seni köklerinden? Uyanma vaktin gelmedi mi? Kalk... Seyr eyle ecdadını... Duy onları sesini... Seni bekliyorlar. Çünkü bu emânet senin içindi. Hatırla... Akmayan zamana inat hatırla... Eşref-i mahlûkât olduğunu hatırla. Sana ümidini bağlayan kardeşlerini hatırla. Hakikat derdini hakimiyet perdeleriyle örtmek isteyenlere inat hatırla. Şehâdet şerbetini... Gönülden gönlüle kurulan kardeşliği... Kurulan bütün oyunlara rağmen, en büyük oyun kurucunun Allah olduğunu... Hatırla.

*** Gel kardeşim... Yüzlerinde bir yıllık medeniyetin tebeşürünü taşıyan gönüllere dokunmaya... Alamadığın nefes için... Duymayan kulakların... Görmeyen gözlerin... Uyanan vicdanların için... Şanlı ecdadın izine yeniden kavuşmaya... Ölü olanın biz olduğumuzu, diri olan hakikati görmeye... Hiçlik kapsamında yeniden dirilmeye... Bize unutturulan hakikatimizi yeniden bulmaya... Kardeşlerimizin gözlerine ilmek ilmek işlenen korkuyu silmeye... Bir millet uyanınca korkunun nasıl silindiğine şahit olmaya... Özüme dönmeye... Gidelim.

*** Sor kardeşim... Biz kimdik? Biz kimiz? Duy kardeşim... Hakikatin sesini duy. Bul kardeşim... Kendini bul. Kökünü bul. Hakikatini bul. Çünkü sen... Bin yıllık bir medeniyetin evlâdısın. Yüz yıldır unutturulmak isteyen bir hafızanın emânetçisisin. Ve Allâh'ın izniyle yeryüzünün kalbini yeniden bir edecek... Elhamdülillah... **Mustuman** bir Türk'sün kardeşim. Ya Allâh... Bismillâh... Allâhu Ekber...

*** Zuhûrâta tâbi olmaya çalışan bir talebinin... "Ölü olan bizi; diri olan burası..." dedirten, Türk'ün sesini Balkanlar'da yeniden iltihâten, Türkiye'nin kalbi Ayvaz Dede Şenlikleri'nden gönlüne düşen hakikat kıvrımları... Vesselâm.

YUSUF KAPLAN
yusuf.kaplan@yeni-safak.com.tr

YAŞAR DEĞİRMENCİ

yasardegirmenci4@hotmail.com

Peygamber Efendimizin örnek hayatını yaşayalım yaşatalım!

Son zamanlarda dini kimliği öne çıkan insanların bazı halleri, bunu malzeme yapmaya alışmış 'mal bulmuş mağribi' gibi hareket edenleri çok sevindirmiş, dindarları ise son derece üzmüştür. Bu ve benzeri olayları farklı cephe-lerden değerlendirip 'nefs muhasebesi' yapmamız icab eder. **İslam** Hayat Görüşü'ne sahip miyiz, değil miyiz? Sahip değilsek, **Müslümanlığımızda** eksik bir taraf var demektir. Bu fark ihmal edilemez ki, ihmal edilirse, kavram yeter-sizliğine uğranır ve anlaşılabile-miz çok zorlaşır. Elbette ki inandığımız gibi düşüneceğiz. Düşünce-ye yön veremeyen inanç, zaten ciddiye alınmaya layık değildir.

Yaşayışıyla güzel örnek ol-ma kaidesinin müessesiyetini ga-yet iyi bilen Peygamber Efendi-miz, kendisi hayatıyla örnek teşkil ettiği gibi, **İslam**'a davet ettiği in-sanların **İslam** yaşayışı görecektir fikir ve kanaatlerini ona göre tayin ve tespit etmelerine imkan ve ve-sileler hazırlıyordu. Bedir Gazve-sindeki esirlerin topluca bir yer-de mahpus tutulmaları yerine bi-rer birer aştahab-ı kirama dağıtıl-ra-ak misafir edilmeleri, başka bir takım fayda mülahazaları yanın-da büyük ölçüde, 'esirler sahabe-nin **İslam** yaşayışına vakıf olsun-lar' içindir. İç dünyamıza dönüp soralım. Biz, bizim yaşayışımı-za bakarak kaç insan **İslam** la şe-reflenmiş. Sefîf bir şekilde yaşa-yışımızı gösterip, 'bizim yaşayış-ımıza vakıf olurlarsa bu insanlar etkilenir' diyebileceğizmi, defo-suz, iletisiz bir hayat tarzımız var mı? Yaşadığımız hayat 'örneklik' (üsv-e-i hasene) teşkil ediyor mu? **İslam** düşmanı Benü Hanife rei-si Süreme'nin **Müslüman** olma-sına, Peygamberimizin hüsn-ü muamelesi, karşılıksız affı yanın-da Mescitte bir direğe bağlı kaldı-ğı müddet zarfında **İslam** yaşayış-ı, sahabeler arasındaki kardeş-lilik duygusunu, fakir-fukara ile ala-kalarını, misafire ikramlarını hâ-sılı "**ahlak-ı Muhammediye**"ye bağlılıklarını görecektir iman etme-di mi?

Taif heyeti geldiği zaman, **Müslümanların** Kur'an okuyuş-ları, namaz kılsınları, huşû ve hu-du içinde ibadetleri ve **İslam**'ı yaşayışları kalplerini rikkate getir-sin diye Peygamberimizin onları Mescidin hemen yanında misafir ettiğini biliyoruz. Bazı heyet men-suplarının, aştahabın evlerine dağı-tılarak misafir edilmelerinde, 'ha-lin konuşması' **Müslümanların** ge-rek aile hayatlarında, gerekse yaşayışlarındaki güzellikler, etrafın-da bulunanları etkileyen 'hayat tarzları' çoğunu dalaletten hida-yete dönüştürmüştür. Misafir kal-dığı evin avlusunda hasır üstün-de kıldığı namazdan dolayı mu-aheze edilip iğeni sokulan Hz. Ebubekir'in namazını düşünelim. Acaba hangi camideki halimiz, hangi mescitteki davranışımız ya-hut ibadetimiz etkili oldu? Han-gi Kur'an okuyuşumuz, hangi na-mazımız, hangi infakımız, hangi alakamız insanlara tesir etti. Pey-gamberimizin anlattığı, mağarada kalan ekkeş yolu kapanan üç zâim hali gibi. Çoğuş imkânsız görün-en bu insanlar ne yapacaklarını dü-şündüler. Sonunda birinin aklına bir fikir geldi: "**Arkadaşlar! Her-kes hayatında halisane yaptı-ğı bir iyiliği (Sırf Allah için yap-tığı bir amelî) anlatsın ve o iyil-lik hürmetine Allah'a bizi kur-tarması için dua etsin.**" Biz de su soruyu soralım. Benzer bir du-rumda karşılaşırsak Allah'ın yardı-mını celb edecek hangi amelimizi vesile kılarak dua edebiliriz? Var mı böyle bir amelimiz?

Hayatımız yaşadıklarımızdır. Dilimizdeki iddialar, hatıralar, ala-kalar, mensubiyetler, yaşamıyor ise, hayatımızı etkileyip yönlen-di-reniyor ise kendi kendimizi kan-dırıyoruz demektir. Seviyor-sayı-yor gördüklerimizi değil, dere-ce-derece bağlılık arz ettiklerimizi değil, değer ölçülerini ve hüküm-lerini hiç değil. Sadece kendimizi kandırıyoruz, avutuyoruz.

İmanımız, dâvâ şuurumuz, meselelere bakışımız pratiğe yansımıyor. Sosyal hayatımızda kendini göstermiyor. Bildiklerimiz, okuduklarımız, dinlediklerimiz, anlattıklarımız nakilden ibaret ka-lıyor. Peygamber Efendimizden bahsediyoruz, Allah dostlarının hayatından, mevza kitaplarından menkıbeler anlatıyoruz, ancak yeteri kadar etkimiz yok! Ağırı-ğımız yok! Gidışat bizi sürükli-yor. Özne değil; nesneyiz. Âyetle zikredilen "**Üsve-i hasene**" ola-mıyoruz. Sünneti çağa taşıyamı-yoruz. Zaman ve mekan üstü bir hayat nizamını dar kalıplar içine sokmaya çalışıyoruz. Okyanusta bile bir katre olmayan halimizi ok-yanus zannediyoruz. Boğulmak-ta olan insanları yüzmeye bilmediği halde kurtarmaya çalışanlar gibiyiz. Eleği tutuşan iftaiyecinin yan-gını söndürmeye gidişi gibi.

Bugünkü fikri akametin sebe-bi samimiyetsizliktir. Akl, istika-met dengesinden kopmuşsa, ma-zaret üretmeye yarar, taklit şakla-banlıkların yapıp, pratik ve teknik duyunlar oynar, kurnazlık komedi-leri sergiler. Her şeyi becerir, te-fekkür edemez, nefis muhasebe-si yapamaz, mekaniklikten kur-tulamaz. Düşünmekten, iç dün-yasına dönmekten kaçır. Nefsin emrindeki iradenin haddi-hudu-du da yoktur. Bunun içindir ki bir şeyi tuzlarsınız 'kokmasın' diye. Ya tuz kokarsal! Şu soruları sorup cevabını yaşayışımızla vermeye çalışalım.

Sevimli-kederli anlarımızda nasıl davranmalıyız? Çocukları-mızı nasıl yetiştirmeliyiz? İnsan-larla olan münasebetlerimizi na-sıl düzenlemeliyiz? İlimizi hangi ahlak ölçüsüyle yapmalıyız? Zen-ginlik-fakirlik meselelerinde ne-leri gözetmeliyiz? Hayat tarzımız ve üslubumuz ne olmalı? Sosyal meselelere nasıl bakalacağız? **İs-lam** bu soruların özünü bildirmiş. Biz bunları yok sayarsak; 'inan-dım' deyip de dar manada iba-detin yapabildiğimiz kadarını ya-par, yapamadığımızda af dileye-rek kayırmızca düşünür yaşarsak; 'dın bir vicdan isidir' deyip, fikri ve fiili hayatımızda **İslam**'ı hiç hatırlamazsak; bir farklılık ortaya çıkmaz. Bu farklılığın **Müslümanlar** tarafından dikkate alınması ge-rekmez mi? **İslam**'ın insan, cemi-yet, aile, tabiat, bilgi-düşünce, eş-ya konularında bildirdiklerini dik-kate almıyoruz. Her **Müslüman**, 'gönül adamı'dır. İbadetin verdiği suur, bizi dînî tutar. Etrafa ışık sa-çar, bulunduğu topluma bir güzel-lik katar. Başı dara düşenin aran-dığı adamdır **Müslüman**! İnsanı-mızın üzüntüsünü, sıkıntısını, se-vincini paylaştığı adamdır. Derdi, sancısı, sızısı olan adam. 'Adam gibi adam'dır **Müslüman**! Hayat ve ibadet görüşün bu ufka açılmı-yorsa, senin sevginin ve bağlılı-ğının bir manası kalır mı? Mü'min mes'ul demektir. Yük alır, yük ol-maz.

Her şeyden önce, bizim "ay-dınlarımız **İslam**'ı bilmiyor. **İs-lam**'ı iyi bilmeyen; insanı da bil-mez, kendini de bilmez, tarihi de bilmez. Doğuyu, Batıyı da bilmez. Fikri-edebi hayatımızdaki kısır-lığın sebebi de budur. Bizim ha-yatımız, bir aldandılar ve aldattıl-lar meşheri. Şöyle düşünmemiz gerekir: Benim 'kul' olarak gö-revim, bir nefeslik nasıblım kalsa da, bu hayatı ve bu dünyayı Rabbinin razı olacağı istikamet üzere de-ğiştirmeye çalışsam. Müspet de-ğişim görünce sevinmeli, menfi değişim görünce üzülmem, elbet. Her iki halde 'makul-mutedil-müs-takim' ölçüsüne sarılmak ve sı-ğınmak suretiyle mücadele aşkı-nı, cihad ruhu taşımayı canlı tut-mak. Meselenin düğüm noktası! Şu yaşadığımız; zor, sıkıntılı, sabır-sükür-kanaat-sadeli-înfak gerektiren imtihan gün ve geceler-in, uyanış idrakine ve idrak uya-nışlarına vesile olmasını gönül-den kopup gelen yakarışlar halin-de niyaz edelim. Allah dostlarının "Ya Rabbi! Gözyağımı kurutma!" ilticasını da ihmal etmeden...